

Groot Effecten Spel

regels

Deze spelregels goed lezen, alvorens aan het spel te beginnen.

Inhoud

1 spelbord
5 × 24 bankbiljetten
36 koerskaarten
54 optiekaarten
75 aandeelkaarten
8 spelpionnen
3 koerspionnen
1 dobbelsteen

Onderwerp van het spel

Het Groot Effecten Spel is gebaseerd op de boeiende wereld van de Effecten- en Optiebeurs. De spelers kunnen handelen in aandelen en opties met als doel zoveel mogelijk geld te verdienen. De aan- en verkoopbeslissingen worden onder andere bepaald door:

- persoonlijke strategieën;
- de acties van tegenspelers;
- de hoogte van de aandelen- en optiekoersen;
- de invloed van een veranderende koers van een aandeel op de koers van de optie;
- informatie uit de markt;

Het Groot Effecten Spel is uniek, omdat het een reële afspiegeling van de effectenhandel is; de spelers moeten niet alleen inspelen op een stijging of daling van de aandelenkoersen, maar mogen ook de invloed hiervan op de koers van de bijbehorende opties niet uit het oog verliezen.

Doel van het spel

Winnaar is degene die aan het eind van het spel, in geld omgerekend, het grootste vermogen heeft weten te vergaren, en dus de beste handelaar is.

Begin van het spel

Het spel kan gespeeld worden door 2, 3 of 4 spelers. Iedere speler kiest een kleur spelpion en ontvangt het volgende basiskapitaal:

2	biljetten van	f 5.000,-
4	biljetten van	f 1.000,-
4	biljetten van	f 500,-
5	biljetten van	f 100,-
5	biljetten van	f 25,-
5	aandelen	De Telegraaf
5	aandelen	Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB)
5	aandelen	Koninklijke PTT Nederland (KPN)

Eén van de spelers is spelleider en beheert de bank. De spelleider plaatst de koerspionnen op de koersschijf bij f 1.000,- in de banen van De Telegraaf, Koninklijke PTT Nederland (KPN) en Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB). Tevens besluit hij, in overleg met de andere spelers, hoeveel maanden het spel gaat duren. De handelsperiode wordt op het spelbord weergegeven door de drie vlakken tegenover de koersschijf; de zogenaamde verloopschijven. Deze schijven zijn zo genoemd omdat na 9 maanden de opties verlopen. 1 schijf staat dus voor 9 maanden (1 vakje is 1 maand). Elke 9e maand is rood gekleurd. Men kan 9, 18, 27 of een ander veelvoud van 9 maanden spelen.

Iedere speler heeft twee spelpionnen. Eén daarvan plaatst hij op start, de andere op de eerste maand van de handelsperiode (zwarte pijl bij eerste verloopschijf). De speler die het hoogste aantal ogen gooit, mag beginnen. Er wordt gespeeld met de wijzers van de klok mee. Per beurt mag men 1 keer gooien. Tijdens het spel kan de speler terecht komen op:

- een vak met de naam van een bepaald fonds. Komt hij bijvoorbeeld op een vak, waarop "De Telegraaf" staat, dan kan hij per beurt of in dat aandeel of in de opties op dat aandeel, handelen; niet in beiden. De speler handelt dan tegen de koers die de koersschijf voor het betreffende aandeel of optie aangeeft. De koersen worden pas na de beurt aangepast;
- een vak met de opdracht een koerskaart te pakken. De speler voert uit wat op de kaart staat beschreven;
- een vak met een opdracht, een bericht of een verzoek. De speler voert dit uit. Indien de speler bijvoorbeeld op het vak komt met de melding "Dividend De Telegraaf f 50,- per aandeel", dan ontvangt de speler van de bank (wanneer hij aandelen De Telegraaf heeft) f 50,- \times het aantal aandelen.

Telkens als de speler op het gele hoekvak komt of dit vak passeert, schuift hij zijn pion in de verloopschijf één vakje (is één maand) op. Zodra de pion in het negende en laatste vakje (= 9e maand) van een verloopschijf komt, verlopen alle opties die hij op dat moment in bezit heeft en moet hij deze teruggeven aan de bank (ze hebben dus geen waarde meer). Wanneer de speler op het vakje "ga 1 maand verder" komt, krijgt hij een bonus van f 25,- van de bank.

Verandering van de koersen

De koersen van de aandelen (en de koersen van de opties op die aandelen) veranderen wanneer die aandelen gekocht of verkocht worden.

Dit gebeurt als volgt:

Koop	Aantal	Koersverandering aandeel
	0-2	geen
	3-7	+ f 50,-
	8-12	+ f 100,-
	13-17	+ f 150,-
	18-22	+ f 200,-
Verkoop	Aantal	Koersverandering aandeel
	0-2	geen
	3-7	- f 50,-
	8-12	- f 100,-
	13-17	- f 150,-
	18-22	- f 200,-

Wanneer de koers van een aandeel verandert, zal de koers van de bijbehorende optie ook wijzigen (zie onderstaand schema).

Koers aandeel	Koers call-optie	Koers put-optie
stijgt	stijgt	daalt
daalt	daalt	stijgt

Bijvoorbeeld: iemand koopt 4 aandelen De Telegraaf tegen een koers van f 1100,-; hierdoor:

- stijgt de koers van het aandeel De Telegraaf van f 1100,- naar f 1150,-;
- stijgt de koers van de call-optie De Telegraaf van f 1200,- naar f 1300,-;
- daalt de koers van de put-optie De Telegraaf van f 800,- naar f 700,-.

De koersen van de call- en de putopties zijn, net als de koers van de aandelen, steeds af te lezen op de koersschijf.

N.B. De koersen stijgen of dalen alleen door het kopen of verkopen van aandelen, *niet* door het kopen of verkopen van opties.

Einde van het spel

De duur van het spel (9, 18, 27, 36 etc. maanden) hebben de spelers van tevoren onderling bepaald. Als een speler het eindpunt bereikt, worden zijn aandelen direct tegen de dan geldende koersen verkocht. Het spel is pas afgelopen als alle spelers de einddatum hebben bereikt. Aangezien de opties na iedere 9 maanden aflopen, hebben deze ook aan het eind van het spel geen waarde meer. Iedere speler telt zijn geld en de winnaar is vanzelfsprekend diegene die over het meeste geld beschikt.

Begrippenlijst

Aandeel: bewijs van deelneming in het kapitaal van een naamloze of een besloten vennootschap.

AEB: Amsterdamse Effectenbeurs, gevestigd aan het Beursplein 5; hier worden duizenden verschillende effecten verhandeld.

Dividend: deel van de winst dat per aandeel wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders.

EOE: European Options Exchange, de Europese Optiebeurs in Amsterdam.

Koers: prijs van een aandeel of optie.

Optie: recht om aandelen te kopen of verkopen tegen een van te voren vastgestelde prijs gedurende een bepaalde periode.

Call-optie: het recht om een aandeel tegen een van te voren vastgestelde prijs te *kopen*.

Put-optie: het recht om een aandeel tegen een van te voren vastgestelde prijs te *verkopen*.

Stockdividend: dividend dat wordt uitgekeerd in de vorm van aandelen.

Wall Street: straat in New York waarin de New York Stock Exchange, de grootste effectenbeurs van de wereld, is gevestigd.

© Het Groot Effecten Spel is een uitgave van: ESEC Financial Games, Postbus 3264, 1001 AB Amsterdam.